Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (deveti senat)

z dne 7. marca 2019 *

„Javni uslužbenci – Akreditirani parlamentarni pomočnik – Odpoved pogodbe – Izguba zaupanja – Zunanje dejavnosti – Očitna napaka pri presoji – Odškodninski zahtevek“

V zadevi T-59/17,

L, ki ga zastopa I. Coutant Peyre, odvetnik,

tožeča stranka,

proti

Evropskemu parlamentu, ki ga zastopata Í. Ní Riagáin Düro in M. Windisch, agentki,

tožena stranka,

katere predmet je, prvič, predlog na podlagi člena 270 PDEU za odpravo sklepa Parlamenta z dne 24. junija 2016 o odpovedi pogodbe o zaposlitvi kot akreditirani parlamentarni pomočnik tožeči stranki in, drugič, odškodninski zahtevek za povračilo nepremoženjske škode, ki naj bi domnevno nastala tožeči stranki,

SPLOŠNO SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi S. Gervasoni, predsednik, L. Madise (poročevalec) in R. da Silva Passos, sodnika,

sodni tajnik: E. Coulon,

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

1 Tožeča stranka, oseba L, se je 22. maja 2014 na predlog poslanca Parlamenta (v nadaljevanju: evropski poslanec) zaposlila pri Evropskemu parlamentu. Zaposlila se je kot akreditirani parlamentarni pomočnik (v nadaljevanju: APP) tega poslanca, in sicer na podlagi pogodbe za leta od 2014 do 2019.

2 Evropski poslanec je 25. februarja 2016 organu, pooblaščenemu za sklepanje pogodb o zaposlitvi pri Parlamentu (v nadaljevanju: OPSP), poslal pisno zahtevo za odpoved pogodbe o zaposlitvi kot APP tožeči stranki.

* Jezik postopka: angleščina.

3 Tožeča stranka se je na vabilo OPSP 21. aprila 2016 udeležila sestanka, na katerem jo je OPSP seznanil z razlogom, ki ga je evropski poslanec navedel v zahtevi za odpoved njene pogodbe o zaposlitvi kot APP.

4 Tožeča stranka je 9. maja 2016 OPSP poslala dopis (v nadaljevanju: dopis z dne 9. maja 2016), da bi v zvezi z zahtevo za odpoved njene pogodbe o zaposlitvi kot APP podala svoja stališča.

5 Tožeča stranka je bila 25. maja 2016, kot izhaja iz tožbene vloge, oziroma 26. maja 2016, kot izhaja iz odgovora na tožbo, povabljena na drugi razgovor z OPSP v zvezi z dopisom z dne 9. maja 2016.

6 31. maja 2016 se je izvedel postopek poravnave iz člena 139(3a) Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije (v nadaljevanju: PZDU).

7 Poravnavalec Parlamenta je z dopisom z dne 15. junija 2016 ugotovil, da stranki ne moreta več sodelovati in je postopek poravnave ustavil.

8 Parlament je tožeči stranki 24. junija 2016 vročil sklep o odpovedi njene pogodbe o zaposlitvi kot APP (v nadaljevanju: sklep o odpovedi). OPSP je v tem sklepu navedel, da „[k]er je [bilo] zaupanje podlaga za razmerje med [evropskim poslancem] in [njegovim] [APP], [je] sklenil, da zadnjenavedenemu v skladu s členom 139(1)(d) [PZDU] odpove pogodbo, saj je [bilo] to zaupanje skrhano zaradi [njegovega] nespoštovanja pravil o opravljanju zunanjih dejavnosti“.

9 Tožeča stranka je 19. septembra 2016 vložila pritožbo na podlagi člena 90(2) Kadrovskih predpisov za uradnike Evropske unije (v nadaljevanju: Kadrovski predpisi), ki se za izpodbijanje sklepa o odpovedi za druge uslužbence uporablja na podlagi napotila v naslovu VII Kadrovskih predpisov na člen 117 PZDU.

10 Generalni sekretar Parlamenta je pritožbo z dopisom z dne 24. januarja 2017 zavrnil. Ugotovil je, da je iz spisa tožeče stranke razvidno, da je ta med pogodbo o zaposlitvi kot APP opravljala zunanjo dejavnost v obliki izvajanja pravniškega poklica, ne da bi za to prej dobila dovoljenje, kar je v nasprotju s členom 12b Kadrovskih predpisov, v skladu s katerim „[…] mora uradnik, ki se želi vključiti v zunanjo dejavnost, plačano ali neplačano, ali ki želi opraviti kakršno koli nalogo zunaj Unije, najprej dobiti dovoljenje organa za imenovanja […]“. V zvezi s tem je opozoril, da je tožeča stranka za to obveznost glede na svojo pravniško izobrazbo kot tudi glede na svojo prejšnjo zaposlitev pri Parlamentu med letoma 2005 in 2007, ko se je srečala z isto težavo, gotovo vedela. Poleg tega je ugotovil, da je tožeča stranka v svojem dopisovanju s službami Parlamenta večkrat priznala, da je bila v času veljavnosti navedene pogodbe dejansko večkrat udeležena pri drugih dejavnostih, ki niso bile povezane z njenimi pogodbenimi obveznostmi.

Postopek in predlogi strank

11 Tožeča stranka je z dopisom, ki je bil v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložen 24. januarja 2017, zaprosila za odobritev brezplačne pravne pomoči. Ta prošnja je bila vpisana pod referenčno številko T-59/17 AJ.

12 Tožeča stranka je 14. aprila 2017 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

13 Prošnja za brezplačno pravno pomoč je bila s sklepom predsednika Splošnega sodišča z dne 5. septembra 2017 zavrnjena.

14 Splošno sodišče je na podlagi prošnje, ki jo je tožeča stranka vložila na podlagi člena 66 Poslovnika Splošnega sodišča, v javni različici te sodbe izpustilo ime te stranke.

15 Ker stranki nista podali predloga, naj se opravi obravnava, v skladu s členom 106(1) Poslovnika, je Splošno sodišče (deveti senat), ki je menilo, da je na podlagi listin iz spisa v zadevi dejansko stanje dovolj razjasnjeno, na podlagi člena 106(3) Poslovnika sklenilo, da bo odločilo brez ustnega dela postopka.

16 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– sklep o odpovedi odpravi;

– Parlamentu naloži plačilo odškodnine „za nepremoženjsko škodo“ v višini 100.000 EUR;

– Parlamentu naloži plačilo stroškov.

17 Parlament Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo zavrže kot deloma nedopustno in vsekakor zavrne kot neutemeljeno;

– tožeči stranki naloži plačilo vseh stroškov.

Pravo

Zahtevek za odpravo

18 Tožeča stranka v tožbi navaja osem razlogov, od katerih se prvi nanaša na kršitev člena 22b(1) Kadrovskih predpisov o zaščiti prijaviteljev nepravilnosti, drugi na pomanjkljivost obrazložitve, tretji na očitno napako pri presoji, četrti na kršitev načela sorazmernosti, peti na kršitev dolžnosti skrbnega ravnanja, šesti na neobstoj odgovora na prošnjo tožeče stranke za pomoč, na kršitev pravice do obrambe in kršitev „pravice do poravnave“, sedmi na nemožnost dostopa do dokumentov ter osmi na zlorabo pooblastil.

19 Tožeča stranka v repliki navaja še deveti tožbeni razlog, ki se nanaša na nezakonito odpoved pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca.

20 Najprej je treba preučiti tretji tožbeni razlog, ki se nanaša na očitno napako pri presoji.

Tretji tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji

21 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Parlament storil očitno napako pri presoji, ker je menil, da je lahko zaupno razmerje skrhano, ker ni prijavila „zunanjih dejavnosti“, ki jih je opravljala, v smislu člena 12b(1) Kadrovskih predpisov.

22 Tožeča stranka v zvezi s tem poudarja, da je bil evropski poslanec seznanjen z zadevnimi dejavnostmi, ki jih je opravljala po njegovih navodilih in za njegov račun ter ki so bile goljufive. Zato meni, da je Parlament očitno napačno presodil, da so bile te dejavnosti take, da je navedeni poslanec zaradi njih lahko izgubil zaupanje vanjo.

23 Tožeča stranka dodaja, da je Parlament nepopolno prebral dopis z dne 9. maja 2016. Po njenem mnenju Parlament šteje, da je „priznala“ obstoj zunanjih dejavnosti, pri tem pa prikriva okoliščine teh „dejavnosti“, in sicer to, da je bila v zvezi z njimi vložena pritožba na tožilstvu [*zaupno*] [1] in pri

1 Prikriti zaupni podatki.

Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF) ter da so se izvajale na zahtevo evropskega poslanca, ki je bil torej z njimi tudi seznanjen. Poudarja, da take dejavnosti, ob upoštevanju okoliščin, v katerih so se opravljale, niso mogle biti razlog za izgubo zaupanja, ki ga ta poslanec navaja v odločitvi o odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Parlament naj bi s tem, da je štel, da je bilo opravljanje teh dejavnosti razlog za izgubo zaupanja, storil očitno napako pri presoji.

24 Parlament odgovarja, da je APP s Kadrovskimi predpisi zavezan spoštovati določen upravni postopek, in sicer mora za to, da lahko opravlja zunanjo dejavnost, OPSP zaprositi za dovoljenje. Vendar naj bi bil sklep o odpovedi pogodbe o zaposlitvi utemeljen z nepopravljivim skrhanjem odnosa zaupanja med tožečo stranko in evropskim poslancem zato, ker tožeča stranka ni spoštovala obveznosti prijave zunanjih dejavnosti, ki jo ima na podlagi člena 12b Kadrovskih predpisov.

25 Parlament v zvezi s tem poudarja, da je Splošno sodišče v sodbi z dne 11. septembra 2013, L/Parlament (T-317/10 P, EU:T:2013:413, točke od 68 do 70), presodilo, da obstoj odnosa zaupanja ne temelji na objektivnih dejavnikih in da nad njim ni mogoče opraviti sodnega nadzora, zato Splošno sodišče presoje OPSP ni moglo nadomestiti s svojo, „ampak se [je] omeji[lo] na nadzor dejanske pravilnosti dejstev, na podlagi katerih je bil sprejet sklep, ki jih [je navedla] institucija“. To naj bi bilo v obravnavani zadevi izpolnjeno. Odnos zaupanja med evropskim poslancem in tožečo stranko naj bi se skrhal zato, ker naj bi tožeča stranka v nasprotju s členom 12b(1) Kadrovskih predpisov opravljala zunanje dejavnosti. Parlament najprej poudarja, da ni sporno, da tožeča stranka ni niti zaprosila za dovoljenje za opravljanje zunanje dejavnosti v skladu z navedeno določbo niti ni tega dovoljenja pridobila. Dalje, tožeča stranka naj bi na sestanku z OPSP in poravnavalcem večkrat priznala, da je take dejavnosti opravljala. Nazadnje, tožeča stranka naj bi opravljanje zunanjih dejavnosti izrecno potrdila v dopisu z dne 9. maja 2016.

26 Parlament v zvezi s tem ugotavlja, da morajo biti v skladu s sodno prakso dokazi, ki jih mora predložiti tožeča stranka za ugotovitev, da je uprava storila očitno napako pri presoji dejanskega stanja, zaradi katere je treba sklep, ki je bil sprejet na podlagi te presoje, odpraviti, zadostni, da se presoja uprave ne zdi verjetna. Drugače povedano, tožbeni razlog, ki se nanaša na očitno napako pri presoji, je treba zavrniti, če je mogoče izpodbijano presojo kljub dokazom, ki jih je predložila tožeča stranka, potrditi kot utemeljeno in skladno (glej v tem smislu sodbo z dne 13. junija 2012, Mocová/Komisija, F-41/11, EU:F:2012:82, točka 44 in navedena sodna praksa). Tožeča stranka pa naj ne bi predložila nikakršnega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče skleniti, da ugotovitve Parlamenta niso verjetne.

27 Člen 139(1)(d) PZDU določa, da „delovno razmerje akreditiranega parlamentarnega pomočnika preneha […] ob upoštevanju dejstva, da je zaupanje temelj službenega odnosa med poslancem in njegovim akreditiranim parlamentarnim pomočnikom, ob koncu odpovednega roka, navedenega v pogodbi […]“.

28 OPSP je v obravnavanem primeru v sklepu o odpovedi navedel, da je odpoved pogodbe o zaposlitvi kot APP tožeči stranki utemeljena s skrhanjem odnosa zaupanja med tožečo stranko in evropskim poslancem, ker tožeča stranka ni upoštevala pravil o opravljanju zunanjih dejavnosti.

29 V zvezi s tem OPSP na eni strani ni pristojen, da zadevno presojo Parlamenta glede skrhanja odnosa zaupanja nadomesti s svojo, vendar pa se mora prepričati vsaj, da je navedeni razlog utemeljen z dejstvi, ki to verjetno dokazujejo (glej v tem smislu sodbo z dne 10. januarja 2019, RY/Komisija, T-160/17, EU:T:2019:1, točka 38 in navedena sodna praksa).

30 Na drugi strani pa mora sodišče, če se institucija, ki se odloči za odpoved pogodbe o zaposlitvi kot APP, zlasti sklicuje na izgubo zaupanja, ki je razlog za sklep o odpovedi, preveriti, da je ta razlog verjeten. Pri tem sodišče presoje pristojnega organa, ki meni, da je izguba zaupanja izkazana, ne nadomesti s svojo presojo, temveč preizkusi le, ali v zvezi z razlogom, na katerem temelji sklep in ki ga je navedla institucija, ni bila storjena očitna napaka pri presoji (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 11. septembra 2013, L/Parlament, T-317/10 P, EU:T:2013:413, točka 70).

31 Ker gre v obravnavani zadevi za razlog, ki se nanaša na izgubo zaupanja, na kateri temelji sklep o odpovedi, se Parlament sklicuje na dejstva v zvezi z opravljanjem zunanjih dejavnosti, za katere ni bilo pridobljeno dovoljenje. Zato je treba preveriti, ali je Parlament storil očitno napako pri presoji s tem, da je menil, da so lahko bila ta dejstva podlaga za izgubo zaupanja, ki jo je zatrjeval evropski poslanec (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 11. septembra 2013, L/Parlament, T-317/10 P, EU:T:2013:413, točka 76).

32 V zvezi s tem je treba najprej poudariti, da Parlament ne izpodbija, da je šlo pri dejavnostih, ki jih je tožeča stranka opisala v dopisu z dne 9. maja 2016, za opravljanje pravniškega poklica vzporedno z njenimi nalogami APP, in sicer:

– prvič, vlaganje prošenj za azil iz političnih razlogov pri ruskih, francoskih, švicarskih in andorskih organih, da bi se evropskemu poslancu omogočilo izogniti se štiriletni zaporni kazni, ki mu je bila naložena v [*zaupno*], med katerimi je bila tudi pritožba zoper odločbo o zavrnitvi azila zadnjenavedenemu, za katero tožeča stranka trdi, da jo je vložila po naročilu navedenega poslanca;

– drugič, iskanje in odvetniško zastopanje upokojenih državljanov [*zaupno*] ali državljanov z minimalno plačo v sporih pred sodišči [*zaupno*], da bi bil navedeni poslanec predstavljen kot „varuh človekovih pravic“ in bi se torej otežil njegov odvzem prostosti;

– tretjič, zastopanje istega poslanca pred Evropskim varuhom človekovih pravic, odborom Združenih narodov za človekove pravice in Evropskim sodiščem za človekove pravice v zadevah v zvezi z navedenim poslancem, ki so se med drugim nanašale na izpodbijanje predloga za odvzem poslanske imunitete, ki so ga podali organi [*zaupno*] po tem, ko je bila zadevnemu poslancu v [*zaupno*] izrečena zaporna kazen, in na izpodbijanje hišnega pripora, ki ga je odredil pravosodni organi [*zaupno*] na podlagi kazenskega postopka zoper zadevnega poslanca v zvezi s korupcijo.

33 Nasprotno, Parlament se je v okviru odgovora na tožbeni razlog v zvezi z nezadostnostjo obrazložitve oprl na dopis z dne 9. maja 2016, da bi potrdil, da je bila tožeča stranka seznanjena z naravo zunanjih dejavnosti, zaradi katerih je bil skrhan odnos zaupanja. V zvezi s tem iz spisa ne izhaja, da bi lahko skrhanje navedenega odnosa zaupanja, navedeno v sklepu o odpovedi, nastalo zaradi drugih dejavnosti, kot so bile tiste, ki jih je Parlament navedel v utemeljitev zadostnosti obrazložitve.

34 V tem okviru je treba ugotoviti, ali je to, da je tožeča stranka opravljala zadevne zunanje dejavnosti, v skladu s sodno prakso (glej točke od 29 do 31 zgoraj) lahko razlog za izgubo zaupanja, ki jo je zatrjeval evropski poslanec in ki jo je OPSP potrdil v sklepu o odpovedi.

35 Na prvem mestu je v zvezi s tem iz elementov iz spisa razvidno, da evropski poslanec ni bil zgolj seznanjen z zadevnimi zunanjimi dejavnostmi, ampak je zanje tudi dal neposredno pobudo.

36 Najprej, kar zadeva spore, ki so bili predloženi v odločanje sodiščem [*zaupno*], je iz dopisov, ki so navedeni v dopisu z dne 9. maja 2016 in ki jih je predložila tožeča stranka (prilogi A.3.3 in A.3.4 k navedenemu dopisu), razvidno, da se je iskanje in zastopanje zadevnih državljanov [*zaupno*] v okviru teh sporov izvajalo pod nadzorom evropskega poslanca ter da je bil torej ta o tem nujno „obveščen“.

37 Ta presoja je podprta z izjavo osebe, ki je bila tako poiskana, podano pod zaprisego v okviru zadevnih sporov (priloga A.3.5. k dopisu z dne 9. maja 2016), v skladu s katero „[je] [evropski poslanec] nedvoumno pojasn[il], da bo postopek brezplačen in da bo [APP] plačan za to nalogo iz parlamentarnih sredstev“ in da bo morala v skladu z „ustnim“ dogovorom z navedenim poslancem „[ta poiskana oseba] namesto plačila postopka, ki ga predlaga [ta poslanec], javno podpreti stranko […] med parlamentarnimi volitvami ter sodelovati v televizijskih oddajah in drugih medijskih dejavnostih“.

38 Dalje, tožeča stranka je v zvezi z zastopanjem evropskega poslanca pred sodišči ter evropskimi in mednarodnimi organi predložila pooblastila za zastopanje, ki naj bi jih navedeni poslanec lastnoročno podpisal (prilogi A.3.6 in A.3.7 k dopisu z dne 9. maja 2016), česar Parlament ne izpodbija.

39 Nazadnje, tožeča stranka v zvezi z vložitvijo prošenj za azil za račun evropskega poslanca navaja, da je navedeni poslanec 24. februarja 2013 podal javno izjavo na televiziji [*zaupno*], da bo, če bo pritožbeno sodišče potrdilo zaporno kazen, ki mu je bila naložena, zaprosil za azil iz političnih razlogov v državah članicah Evropske unije. V podporo tej izjavi prilaga časopisni članek (priloga A.3.19 k dopisu z dne 9. maja 2016). Opisuje tudi postopke za pridobitev azila iz političnih razlogov temu poslancu v Andori, Švici, Rusiji in Franciji ter prilaga letalske vozovnice za te kraje (priloge od A.3.15 do A.3.18 k navedenem dopisu). Parlament ne izpodbija nobenega od teh dokazov in izjav.

40 Iz zgoraj navedenega izhaja, da evropski poslanec ni mogel prezreti dejstva, da je tožeča stranka vzporedno s svojimi nalogami APP opravljala tudi pravniški poklic, glede na to, da je iz elementov iz spisa razvidno, da je tega opravljala po njegovih navodilih.

41 Na drugem mestu, člen 6(2) Izvedbenih ukrepov za naslov VII PZDU, ki so bili sprejeti s sklepom predsedstva Parlamenta z dne 9. marca 2009 in zadnjič spremenjeni s sklepom predsedstva Parlamenta z dne 14. aprila 2014, določa, da se referenčni poslanec v primeru prijave zunanje dejavnosti „izjavi“. Iz ničesar pa ni razvidno, da bi se evropski poslanec pred OPSP izjavil glede zadevnih „zunanjih dejavnosti“. V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da ni verjetno, da je ta isti poslanec lahko prezrl to, da tožeča stranka teh dejavnosti – pri katerih je šlo za opravljanje pravniškega poklica za obrambo njegovih lastnih interesov – ni prijavila OPSP v skladu s členom 12b(1) Kadrovskih predpisov.

42 Zato je Parlament očitno napačno presodil, da je lahko evropski poslanec zato, ker tožeča stranka ni prijavila zadevnih zunanjih dejavnosti, izgubil zaupanje vanjo v smislu člena 139(1)(d) PZDU, saj navedeni poslanec ni mogel prezreti dejstva, da za te dejavnosti ni bilo pridobljeno nikakršno dovoljenje Parlamenta v skladu s členom 12b(1) Kadrovskih predpisov.

43 Poleg tega je iz dopisa z dne 9. maja 2016 in izjave, navedene v točki 37 zgoraj, razvidno, da evropski poslanec ni mogel razumno pričakovati, da se bo Parlament o zadevnih zunanjih dejavnostih glede na njihovo naravo seznanil z uradno prošnjo za dovoljenje za opravljanje zunanjih dejavnosti na podlagi člena 12b(1) Kadrovskih predpisov.

44 Skratka, iz elementov iz spisa v nasprotju s trditvami Parlamenta (glej točko 26 zgoraj) izhaja, da razlog, ki ga je evropski poslanec navedel v utemeljitev sklepa o odpovedi, in sicer izguba zaupanja, očitno ni verjeten. OPSP je torej s tem, da je ugodil zahtevku navedenega poslanca za odpoved pogodbe o zaposlitvi kot APP tožeči stranki iz tega razloga, storil očitno napako pri presoji.

45 Zato je tretji tožbeni razlog utemeljen in je treba ugoditi predlogu za odpravo sklepa o odpovedi, ne da bi bilo treba preizkusiti preostale tožbene razloge, vključno z devetim tožbenim razlogom, katerega dopustnost se izpodbija.

Odškodninski zahtevek

46 Tožeča stranka v tožbi predlaga, naj se Parlamentu naloži, da ji plača 100.000 EUR za povrnitev domnevno nastale nepremoženjske škode.

47 Parlament je v odgovoru na tožbo zatrjeval nedopustnost odškodninskega zahtevka, ker naj ne bi bile izpolnjene zahteve iz člena 76(d) Poslovnika. Meni, da v tožbi, čeprav je v njej podan odškodninski zahtevek, ni bil naveden noben argument v podporo temu zahtevku.

48 Tožeča stranka v repliki med drugim poudarja, da jo je evropski poslanec nadlegoval. V zvezi s tem prilaga zapisnik o svojem zaslišanju pred belgijsko policijo v zvezi z ugrabitvijo v prostorih Parlamenta (priloga A.3.14 k dopisu z dne 9. maja 2016), katere žrtev naj bi bila.

49 Parlament v dupliki poudarja, da morajo biti v zahtevku za povrnitev škode, ki naj bi jo povzročila institucija Unije, navedeni elementi, na podlagi katerih je mogoče opredeliti ravnanje, ki ga tožeča stranka očita instituciji, razlogi, iz katerih meni, da je med tem ravnanjem in škodo, ki naj bi jo utrpela, podana vzročna zveza, ter narava in obseg te škode. Tožeča stranka pa naj v tožbi ne bi navedla razlogov, iz katerih meni, da je med navajanim ravnanjem in škodo, ki naj bi jo utrpela, podana vzročna zveza. V tožbi naj ne bi bilo tudi ničesar o naravi in obsegu te škode.

Dopustnost odškodninskega zahtevka za nepremoženjsko škodo

50 Ugotoviti je treba, prvič, da iz tožbe dovolj jasno izhaja, da tožeča stranka meni, da ji je zaradi sklepa o odpovedi nastala nepremoženjska škoda, in drugič, da je bil odškodninski zahtevek za to škodo opredeljen z navedbo zneska.

51 Parlament se v teh okoliščinah ne more sklicevati na nedopustnost odškodninskega zahtevka, ker naj tožeča stranka ne bi natančno opredelila narave in obsega škode, ki naj bi ji nastala, in razlogov, iz katerih meni, da je med ravnanjem Parlamenta in navedeno škodo podana vzročna zveza.

52 Nasprotno, ugotoviti je treba, da je mogoče dejstva o nadlegovanju, ki so navedena v repliki in za katera naj bi bil odgovoren evropski poslanec, ločiti od nezakonitega ravnanja, ki se Parlamentu očita v zahtevku za odpravo.

53 Čeprav so odškodninski zahtevki dopustni tudi, če prej na upravo ni bil predložen zahtevek v tem smislu, kadar sta ta zahtevek in tožba za odpravo neposredno povezana, pa to ne velja, če je domnevna škoda nastala zaradi napak ali opustitev uprave, ki jih je mogoče ločiti od ravnanja, na katero se nanaša tožba za odpravo. V tem zadnjem primeru – če domnevna škoda ne izhaja iz akta, za katerega se zahteva odprava, temveč iz domnevno storjenih napak in opustitev – se mora predhodni postopek nujno začeti z zahtevkom, s katerim je uprava pozvana k povračilu te škode (glej v tem smislu sodbo z dne 22. septembra 2015, Gioria/Komisija, F-82/14, EU:F:2015:108, točka 74 in navedena sodna praksa).

54 V obravnavanem primeru je treba ugotoviti, da v predhodnem postopku odškodninski zahtevek ni bil vložen zaradi nadlegovanja, ki ga navaja tožeča stranka, zato je treba ob predpostavki, da tožeča stranka zahteva odškodnino za to nadlegovanje, ta zahtevek zavreči kot nedopusten, ker ni v skladu s pravili o predhodnem postopku.

55 Iz navedenega izhaja, da je odškodninski zahtevek dopusten le v delu, ki se nanaša na škodo, povezano s sklepom o odpovedi.

Utemeljenost odškodninskega zahtevka za povračilo nepremoženjske škode, povezane s sklepom o odpovedi

56 V skladu z ustaljeno sodno prakso odgovornost uprave predpostavlja izpolnjevanje vseh pogojev glede nezakonitosti ravnanja, ki se očita institucijam, glede obstoja dejanske škode ter glede vzročne zveze med ravnanjem in zatrjevano škodo (glej sodbo z dne 1. junija 1994, Komisija/Brazzelli Lualdi in drugi, C-136/92 P, EU:C:1994:211, točka 42 in navedena sodna praksa).

57 Najprej, v obravnavani zadevi je bila ugotovljena nezakonitost ravnanja Parlamenta. Dalje, razlog za sklep o odpovedi temelji na umetni podlagi, kar je pri tožeči stranki lahko vzbudilo občutek nepravičnosti in torej povzročilo nastanek nepremoženjske škode. Nazadnje, med ravnanjem Parlamenta in zatrjevano škodo, ki je nastala zaradi navedenega sklepa, obstaja zveza.

58 Vendar je treba v zvezi z nepremoženjsko škodo spomniti, da lahko v skladu z dobro ustaljeno sodno prakso Sodišča in Splošnega sodišča že odprava akta uprave, ki ga je uradnik izpodbijal, pomeni primerno in načeloma zadostno odškodnino za vsakršno nepremoženjsko škodo, ki naj bi jo ta utrpel, in da je odškodninski zahtevek brezpredmeten (glej v tem smislu sodbi z dne 7. februarja 1990, Culin/Komisija, C-343/87, EU:C:1990:49, točka 26, in z dne 21. januarja 2004, Robinson/Parlament, T-328/01, EU:T:2004:13, točka 79).

59 Sodišče Unije je sicer res dopustilo nekatere izjeme od tega pravila, zlasti izjeme, ki so navedene v nadaljevanju. Prvič, odprava nezakonitega akta, ki ga sprejme uprava, ne more pomeniti popolne odškodnine za nepremoženjsko škodo, če je v tem aktu podana presoja sposobnosti ali ravnanja zadevne osebe, zaradi katere bi se ta lahko počutila prizadeto. Drugič, odprava izpodbijanega akta ne more pomeniti popolne povrnitve nastale nepremoženjske škode, če je storjena nezakonitost posebej težka. Tretjič, razsojeno je bilo, da odprava nezakonitega akta, če nima nobenega polnega učinka, še ne more biti ustrezno in zadostno nadomestilo za kakršno koli nepremoženjsko škodo, ki jo je povzročil odpravljeni akt (glej sodbi z dne 9. marca 2010, N/Parlament, F-26/09, EU:F:2010:17, točke 103, 105 in 107 in navedena sodna praksa, ter z dne 5. julija 2011, V/Parlament, F-46/09, EU:F:2011:101, točke 169, 171 in 173 ter navedena sodna praksa).

60 Vendar se v obravnavanem primeru ne zdi, da bi se tožeča stranka znašla v enem od položajev, navedenih v točki 59 zgoraj. Namreč, prvič, v sklepu o odpovedi, utemeljenemu z dejstvom, da zunanje dejavnosti niso bile prijavljene, ni podana nikakršna presoja sposobnosti ali ravnanja tožeče stranke, zaradi katere bi se ta lahko počutila prizadeto, drugič, nezakonitost, ki jo je storil Parlament, ni posebej težka v smislu sodne prakse in, tretjič, odpravi sklepa o odpovedi nikakor ni odvzet polni učinek.

61 Iz vsega navedenega sledi, da je treba odškodninski zahtevek v obravnavani zadevi zavrniti.

Stroški

62 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

63 Ker Parlament v bistvenem s svojimi predlogi ni uspel, se mu v skladu s predlogi tožeče stranke naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (deveti senat)

razsodilo:

1. Sklep Parlamenta z dne 24. junija 2016 o odpovedi pogodbe o zaposlitvi kot akreditirani parlamentarni pomočnik osebi L se odpravi.

2. V preostalem se tožba zavrne.

3. Evropskemu parlamentu se naloži plačilo stroškov.

Gervasoni Madise da Silva Passos

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 7. marca 2019.

Podpisi